

ALEXANDER SCHOONEBEEK

Trots

Hoe trots mag je op Gilze-Rijen zijn?

Vroeger was het makkelijk. In de toeristische handleiding van dr. Van Egeraat stond achter Rijen: 'lelijkste dorp van Nederland.' Of van Brabant, daar wil ik afwezen. Als iemand je vroeg waar je woonde, was een verontschuldiging op zijn plaats. Dat stond vast. En Gilze werd niet eens genoemd. Ooit was de Tip een mooi pleintje, maar sinds de verhuizing van de Rabobank naar de oude pastorie is het aantal fraaie panden teruggebracht tot één. En ook de twee andere oude pleinen, het Steenakkerplein en de Heuvel, mag je je niet van vroeger herinneren zonder intensieve psychische begeleiding. In hun nietsontziende zorg voor onze samenleving hebben vele generaties regenten hun best gedaan om alles wat oud was te elimineren, en wat niet oud was te verwaarlozen.

Kijk naar Rijen.

Ruim vijftienduizend inwoners, maar geen centrum.

Ja, maar er wordt er een gebouwd, roept Cees Beenackers dan. Maar weet u nog waar ooit het nieuwe centrum moest komen (eigenaardig: hoewel er nooit sprake is geweest van een oud centrum, hebben de regenten het toch altijd over 'nieuw')? In de Mariastraat.

Ja.

Deze brede allee, die de geestelijke en wereldlijke macht met elkaar verbond, zou aan weerszijden van winkels moeten worden voorzien. Waarom? Waarschijnlijk omdat ooit een regent de Champs Elysées had bewonderd. Valt nog mee dat er geen triomfboog op het Raadhuisplein hoefde.

En nu komen de elysische velden dan bij het Wilhelminaplein. Alwaar je er niet bij kan komen, gewoon omdat je in Rijen nergens bij kan komen. Want dat parkeerdak staat straks vol met auto's van de bewoners van het centrumplan. Hebben ze al beloofd. En in de Stationsstraat zijn de stoepen smaller, de rijbaan smaller en de parkeerplaatsen schaarser dan ooit. Voorwaar een knap resultaat na zo'n reconstructie.

Verblind door hun eigen succes hebben de regenten inmiddels de Raadhuisstraat in Gilze volgens hetzelfde procédé behandeld, met nagenoeg dezelfde gevolgen.

En men moddert dapper voort.

Stadhuis in Tilburg wel eens gezien? Een mooi paleis met de meest onpersoonlijke blok beton uit de geschiedenis van de architectuur eraan vast. Iets lelijks aan iets moois (hoewel mooi: misschien zou dat paleisje van Willem II toch beter in de Efteling tot zijn recht komen).

Dat kunnen wij ook. Dachten Rennie Brouwer en Ton Aarts. Alleen hadden wij niks moois. Vandaar dat die aanbouw aan het gemeentehuis. Iets lelijkers aan iets lelijks.

Hebben wij dan geen wethouder van cultuur meer? Zijn de welstandscommissies dan al met terugwerkende kracht afgeschaft? Verheft er dan in hemelsnaam niemand meer zijn stem in woedend protest?

Ja! Ik!

In de trieste wetenschap dat de gids van Van Egeraat nog altijd actueel is. En dat sommige mensen daar blijkbaar nog trots op zijn ook.